

SKOGSMÄSTARPROGRAMMET
Examensarbete 2018:06

Varför väljer personer att studera skog och jobba i skogssektorn?

*Why do people choose to study forest
and work in the forest sector?*

Anna Dahlin

Examensarbete i skogshushållning, 15 hp
Serienamn: Examensarbete /SLU, Skogsmästarprogrammet 2018:06
SLU-Skogsmästarskolan
Box 43
739 21 SKINNSKATTEBERG
Tel: 0222-349 50

Varför väljer personer att studera skog och jobba i skogssektorn?

Why do people choose to study forest and work in the forest sector?

Anna Dahlin

Handledare: Börje Börjesson, SLU Skogsmästarskolan

Examinator: Eric Sundstedt, SLU Skogsmästarskolan

Omfattning: 15 hp

Nivå och fördjupning: Självständigt arbete (examensarbete) med nivå och fördjupning G2E med möjlighet att erhålla kandidat- och yrkesexamen

Kurstitel: Kandidatarbete i Skogshushållning

Kurskod: EX0624

Program/utbildning: Skogsmästarprogrammet

Utgivningsort: Skinnskatteberg

Utgivningsår: 2018

Elektronisk publicering: <http://stud.epsilon.slu.se>

Serienamn: Examensarbete/SLU, Skogsmästarprogrammet

Serienummer: 2018:06

Omslagsbild: Kafferast på Skogsmästarskolan. Foto: Anna Dahlin.

Nyckelord: fritidsintressen, skola, arbete

Sveriges lantbruksuniversitet
Skogsvetenskapliga fakulteten
Skogsmästarskolan

FÖRORD

På Skogsmästarskolan i Skinnskatteberg, mitt i vackra Bergslagen, får studenterna lära sig allt man behöver veta om skogshushållning. Det är här som jag spenderat mina senaste två år med ett år kvar till en efterlängtd examen, en examen som ger mig tillåtelse att kalla mig själv "Skogsmästare".

Med mitt examensarbete ser jag slutet på en tid av glädje, inspiration och gemenskap men som också innehållit periodvis hårt slit och ett utmattat sinne. Med examensarbetet ser jag också en framtid där jag arbetar med något meningsfullt och för mig motiverande och utvecklande.

På vägen till och under detta arbete har jag haft hjälp av personer som jag nu vill tacka personligen. Jag vill tacka Sandra Westin, virkesköpare på SCA Skog, som hjälpt mig att sprida min enkät. Under examensarbetet har jag även haft god hjälp av min handledare Börje Börjesson, programstudierektor för skogsmästarprogrammet.

För att jag ens skulle ha kunnat börja skriva på mitt examensarbete krävdes att jag hade tagit mig igenom två år vid skogsmästarprogrammet. Under de två åren har de funnits ett gäng personer runt omkring mig som tillsammans har hjälpt varandra genom varje minut i skolans lokaler: min klass. Jag vill med hela mitt hjärta tacka min klass för de åren vi haft. Jag vill tacka dem för att de alltid ställer upp för varandra, för att de aldrig finns några dumma frågor och för att vi jobbat för att alla ska känna sig välkomna och inkluderade.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRORD.....	iii
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	v
1. ABSTRACT	1
2. INLEDNING.....	3
2.1 Bakgrund	3
2.2 Syfte	3
2.3 Enkätstudien	3
2.3.1 Skolor representerade i enkäten.....	3
2.3.1 Föreningar och organisationer representerade i enkäten	4
3. MATERIAL OCH METOD	7
3.1 Enkätstudien	7
3.2 Litteraturstudien	7
4. RESULTAT	9
4.1 Svenskarna, naturen och hälsa.....	9
4.1.1 Allemansrätten	9
4.2 Svenska skogsindustrin i korthet.....	10
4.3 Resultat från enkätundersökning.....	10
4.4 Uppväxtens påverkan på val av studier och yrke	16
4.4.1 Self Determination Theory (SDT)	17
5. DISKUSSION	19
5.1 Analys av enkätstudien.....	19
5.2 Analys av litteraturstudie	19
5.3 Diskussion av det sammantagna resultatet.	20
6. SAMMANFATTNING	21
7. REFERENSLISTA	23
7.1 Publikationer	23
7.2 Internetsidor	24
8. BILAGOR.....	26

1. ABSTRACT

The purpose of this study is to look into what makes people choose to study at a forest university or work in the forest sector. People who is working in the forest sector has responded to a survey about there childhood connection to the forest. By analyzing the answers and look for one common denominator we have one possible reason to why people choose to study at a forest university and work in the forest sector. If the common denominator is different kinds of organizations connected to the forest and nature there might be a possibility for companies and schools to market themself in thoes organizations.

In total 92 persons working in the forest sector took part in the study and answered the questions in the survey. Most of them have been developing there intrest in nature and the forest from activities that they have been doing with their familys at a young age. Hunting, fishing, picking berrys and picking mushrooms were some of the most common activites. In the end of the survey they were asked if they think that the activities that they did as kids have been effecting there choice of studies and work. Most of the people that took part in the survey said "yes" to that question.

An other part of the essay is focused on why people enjoy spending time in the nature. The nature and forest effects humans in all kind of ways. Being in the forest or in green areas in a city reduce stress and the sounds, lights and colors in nature have a good effect on the human brain.

Last but not least there is a chapter about what makes us choose a school or a work space according to research in psychology. And in the end, a try to connect the answeres in the survey and the natures effect on humans with the research in psychology on what makes us choose a school of a work space.

2. INLEDNING

För att få ut en examen från skogsmästarprogrammet vid Sveriges Lantbruksuniversitet måste studenten genomföra ett godkänt examensarbete. Examensarbetet skall vara inom ramen för programmet och är ett individuellt arbete som innehåller en egen studie kring valfritt ämne samt en kompletterande litteraturstudie.

Den studie som gjorts har varit en enkätstudie där personer som jobbat på ett av Sveriges skogsbolag har fått svarat på hur de som barn och ungdomar kommit i kontakt med natur och friluftsliv och om de anser att deras uppväxt har påverkat deras yrkesval. Litteraturstudien kommer komplettera enkätstudien med vad forskningen säger om uppväxtens påverkan på yrkesvalet. Litteraturstudien kommer också ta upp hur friluftslivet är en del i den svenska kulturen.

2.1 Bakgrund

Under den tid man spenderar vid Skogsmästarskolan kommer man i kontakt med många personer från skogsbranschen. När frågor kring framtiden ställts till dessa personer har många svarat att en av de största utmaningarna för framtiden är att hitta folk som vill jobba inom skogsbranschen. Detta för att man inte riktigt vet vad som gör att folk väljer att utbilda sig inom och jobba med skog.

2.2 Syfte

Syftet med denna studie är att genom en enkätundersökning ta reda på hur stor del av de som jobbar på de svenska skogsbolagen som har en uppväxt som involverar natur och friluftsliv. De kan ha varit medlemmar i friluftsföreningar som ung eller haft en familj som varit aktiv inom jakt, fiske och/eller nyttjande av allemansrätten genom bärplockning och svampplockning.

Resultatet från studien skall kunna användas vid marknadsföring av skogligt arbete och skogliga utbildningar. Genom att hitta en gemensam nämnare för de som arbetar i skogsbranschen kan skolor och arbetsgivare personifiera och styra sin marknadsföring till de som är mottagliga för den.

2.3 Enkätstudien

Den enkätstudie jag har valt att göra tar upp friluftsentressen som de svarande har tänkt ha som barn och ungdomar. Den tar även upp utbildningar inom skog som finns på universitet och högskolor i Sverige.

2.3.1 Skolor representerade i enkäten

I enkätens fråga nummer fem får respondenterna svara på om de har någon högre utbildning inom skog. Jag har valt att ta upp fem olika utbildningar i frågan. Dessa utbildningar är: Skogsmästarprogrammet och Jägmästarprogrammet vid Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU), Skogsteknikerprogrammet på Gammelkroppa skogsskola, Skogskandidatprogrammet och Skog och Träteknikprogrammet vid Linnéuniversitetet.

Skogsmästarprogrammet är en treårig utbildning som ger en kandidatexamen och yrkesexamen som Skogsmästare. Skogsmästarprogrammet drivs av SLU och har sitt huvudsakliga campus i Skinnskatteberg, sex mil norr om Västerås (SLU, Länk B). Jägmästarprogrammet som också är program vid SLU är ett femårigt program där de studerande tar en masterexamen och yrkesexamen som Jägmästare. Jägmästarprogrammet har sitt huvudsakliga campus i Umeå (SLU, Länk C). Skogsteknikerprogrammet är en tvåårig högskoleutbildning på Gammelkroppa skogsskola, en mil öst om Filipstad (Skogstekniker, Länk D). Linnéuniversitetet har två treåriga utbildningar vid sitt campus i Växjö, en distansutbildning och en som utbildning stationerad på campus. Distansutbildningen är Skogskandidatprogrammet som ger de studerande en kandidatexamen (Linnéuniversitetet, Länk E). Den andra utbildningen heter Skog och träteknik där de studerande tar ut en högskoleingenjörsexamen i skog och träteknik (Linnéuniversitetet, Länk F).

2.3.1 Föreningar och organisationer representerade i enkäten

Enkätens fråga nummer sex och sju tar upp en rad olika föreningar. Nedan redogör jag kort för de sex föreningar som jag valt.

Friluftsförbundet har ca 95 000 medlemmar i hela Sverige och är en organisation som värnar om dagens och morgondagen friluftsliv samt bevarandet av allemansrätten (Friluftsförbundet, Länk I). Friluftsförbundet driver "Skogsmulle" som är en friluftsverksamhet för barn från fem år (Friluftsförbundet, Länk J).

Scouterna är en riksorganisation för scouting i Sverige. De finns ca 68 000 scouter i Sverige fördelade på över 1 000 scoutkårer. Den nordligaste scoutkåren ligger i Gällivare och den sydligaste i Trelleborg (Scouterna, Länk G). Scouterna jobbar för ungas självkänsla med en metod som kallas "scoutmetoden" där man jobbar i små grupper ute i naturen (Scouterna, Länk H).

Naturskyddsföreningen är Sveriges största miljöorganisation med sina ca 226 000 medlemmar. Det är en ideell förening som arbetar för att skydda värdefulla naturmiljöer och hotade arter (Naturskyddsföreningen, Länk K).

Orienteringsförbundet har ca 86 000 medlemmar i alla åldrar. De har en omfattande barn- och ungdomsverksamhet och även verksamhet för icke medlemmar som "hittaut" där allmänheten kan hämta ut kartor och orientera på fritiden (Orienteringsförbundet, Länk L).

Fältbiologerna är naturskyddsföreningens fristående ungdomsförbund. De jobbar med att ge unga verktygen att kunna påverka samhällsdebatten i samband med miljö- och naturvård (Fältbiologerna, Länk M).

Svenska Turistföreningen (STF) startade 1885 i Uppsala och jobbar med att främja turism i Sverige med starka rötter i svensk natur- och kulturturism. STF har ca 235 000 medlemmar över hela landet och i STF ingår över 300 vandrarhem, hotell, fjällstationer och fjällstugor (STF, Länk N).

3. MATERIAL OCH METOD

Målet med examensarbetet är att undersöka om det finns någon gemensam nämnare mellan personer som jobbar inom/ utbildat sig inom skog som gjort att de valt just skogen som arbetsplats. Studien bygger på två delar: en enkätstudie och en litteraturstudie. Resultatet för enkätstudien och litteraturstudien har sedan sammanställts i denna rapport.

3.1 Enkätstudien

Enkäten (se bilaga 1) har varit nätbaserad och innehållit elva frågor om personernas kön, hemort, uppväxtort och frågor angående deras friluftsintrassen som barn. Tio av frågorna var obligatoriska och alla dessa var utformade med färdiga svar att kryssa i. Den sista frågan var en öppen fråga där de svarande kunna själv berätta om varför de ansåg eller inte ansåg att deras uppväxt påverkat deras val av arbete. Enkäten har skickats ut via mail till 150 personer som arbetar på skogskontor i ett större bolag i norra Sverige. Svarstiden för enkäten var tre veckor. En nätbaserad enkät användes för att underlätta så mycket som möjligt för de som svarade på enkäten. Antalet personer som svarat på enkäten är 92 st. varav 42 st. har svarat på den sista öppna frågan.

På fråga nummer sex och sju är sex föreningar och organisationer representerade. Valet av vilka föreningar som skulle vara med var svårt då de finns väldigt många friluftsföreningar i Sverige. De föreningar som omnämns utvalda då de på något sätt riktar sig till eller har aktiviteter för barn och ungdomar. De sex föreningarna som jag valt att använda mig av är: Friluftsrämjandet tillsammans med skogsmulle som drivs av friluftsrämjandet, Scouterna, Naturskyddsföreningen, Orienteringsförbundet, Fältbiologerna och Svenska Turistföreningen (STF).

I fråga nummer åtta och nio tas andra typer av "friluftsintrassen" upp som bärplockning och svampplockning. Här tas även jakt upp som intresse trots att jägarförbundet är ett förbund som kanske borde ha varit med bland föreningar och organisationer i fråga sex och sju. Anledningen till att jakt hamnat i denna fråga är för att jakt inte är någonting som riktar sig till barn i yngre ålder.

3.2 Litteraturstudien

Litteraturstudien är uppdelad i tre mindre delar. En del som fokuserar på svenskarnas användande av naturen och allemansrätten, en del som tar upp skogsindustrin i korthet och en del som berättar vad forskningen kommit fram till om hur en persons uppväxt påverkar yrkesval och studier.

4. RESULTAT

Resultat kommer innehålla en del som återger de resultat som framkommit i litteraturstudien och en del som återger de resultat som uppkom under enkätundersökningen.

4.1 Svenskarna, naturen och hälsa.

När en person vistas i naturen sjunker dennes stressnivå. Detta beror på två saker. Den första är att man får en psykologisk distans till alla krav och måsten och den andra är att naturen i sig fångar vår uppmärksamhet (Hartig, T. 2003). Forskning visar att ju närmare man bor ett grönområde ju mer tid spenderar man där. De som bor nära grönområden upplever därför mindre stress (Grahn, P & Stigsdotter, U. 2003). Även våra hjärncellers tillväxt är beroende av den särskilda stimulans som naturen tillför. När vi är ute stimuleras vår hjärna av de ljud, ljus, former och färger som naturen tillför i form av fågelsång, solreflexer, skuggor, fukt och färgupplevelser från blommor och djur (David, I. 1996).

Under 2005 gjordes en enkätundersökning på uppdrag av Skogsstyrelsen som handlade om allmänhetens syn på och relation till skogen. Där svarade 80 procent att det är nödvändigt för deras livskvalitet att komma ut i skog och mark. Endast fyra procent svarade att naturen saknade betydelse för deras livskvalitet (Kairos Future AB. 2005).

I en undersökning som i forskningsprogrammet "friluftsliv i förändring" har man tagit reda på vad personer gör när de vistas i naturen. Personerna som svarat på undersökningen har uppgett vilka aktiviteter de utfört när de vistats i naturen under de senaste tolv månaderna. Den mest utförda aktiviteten var nöjes och motionspromenader (ca 95 procent av de som svarat) följt av "strövat i skog och mark" (ca 90 procent) och arbetat i trädgården (ca 84 procent) (Fredman m.fl., 2008).

4.1.1 Allemansrätten

Allemansrätten beskriver vilken rätt Sveriges invånare har till naturen och dess resurser och skall trygga allmänhetens tillgång till naturen. Allemansrätten beskriver även vilken rätt personer har att använda annans persons fastighet. Detta främst när det gäller att färdas över den till fots och under kortare tid uppehålla sig där. Den som nyttjar allemansrätten måste göra det på så sätt att inte markägaren eller andra som uppehåller sig på fastigheten tar skada, fysiskt eller ekonomiskt. Man anses också vara skyldig att ta hänsyn till sin omgivning och därmed respektera växt- och djurliv (Bertil Bengtsson, 2005).

När allemansrätten uppkom finns det ingen som riktigt vet men redan på medeltiden var det tillåtet att plocka ena handsken full med nötter när man färdades genom skogarna. Begreppet "Allemansrätt" uppkom dock inte förrän i början av 1940-talet. Det var under fritidsutredningen (som arbetade med att tätorternas befolkning skulle få det lättare att vistas i naturen) som gjordes på

1940-talet som uttrycket myntades. Under den här tiden växte intresset för friluftslivet och man var tvungen att hitta lösningar för att minska motsättningar mellan markägare och allmänheten. Under den tiden lades många förslag fram om lagreglering men inget av förslagen gick igenom. Allemansrätten fick fortleva under termen "frihet under ansvar". 1994 blev allemansrätten inskriven i vår grundlag och där står "Alla ska ha tillgång till naturen enligt allemansrätten" (Skogssverige, Länk O).

Forskningsprogrammet "friluftsliv i förändring" har tagit reda på svenskarnas inställning till allemansrätten. Hela 94 procent av de som svarade är helt eller delvis eniga om att allemansrätten är viktig att försvara och 77 procent anser att allemansrätten är viktig för deras utomhusaktiviteter (Fredman m.fl., 2008).

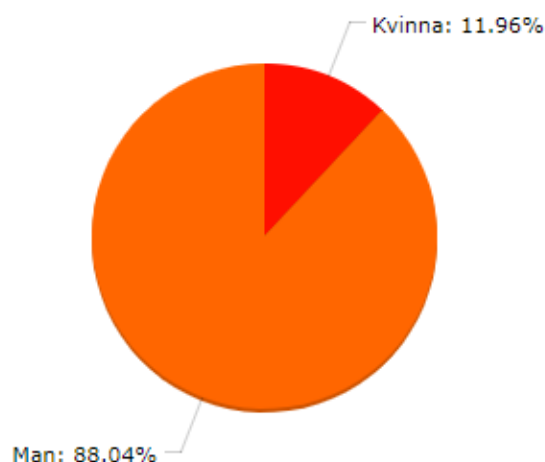
4.2 Svenska skogsindustrin i korthet

Till skogsindustrin räknas alla de företag som använder skogen som en del av sina produkter och tjänster. I Sverige är skogsindustrin en viktig del av landets ekonomi och svarar för 9–12% av svenskt industris sysselsättning, export, omsättning och förädlingsvärde. Eftersom efterfrågan på produkterna som tillverkas från svensk skog är relativt liten inom landet är industrin starkt exportinriktad. Ca 90 % av all massa- och pappersproduktion exporteras och närmare 70 % av den sågade träråvaran. Inom skogsnäringen finns ca 70 000 anställda och ytterligare 300 000 enskilda företagare (Skogsindustrierna, Länk A).

4.3 Resultat från enkätundersökning

Nedan följer de resultat som enkätundersökningen gett. Totalt har 92 personer svarat på undersökningen. Enkäten finns att se under "bilagor".

I fråga ett fick de respondenterna svara på vilket kön de identifierade sig som. Svaret finns att se i figuren nedan.

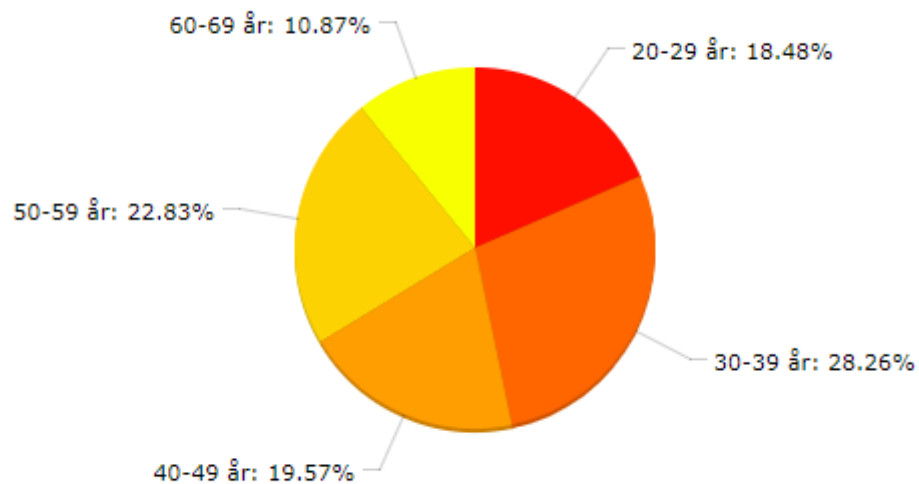

Figur 1. Ovan figur visar vilket kön de svarade identifierar sig som.

11,96 procent av de svarande identifierar sig själva som kvinnor medan 88,04 procent av de svarande identifierar sig som män. Enkäten hade även ett

svarsalternativ som var "annan" där de svarande själva kunde namnge vad de identifierar sig som. Ingen av de svarande valde att använda detta svarsalternativ.

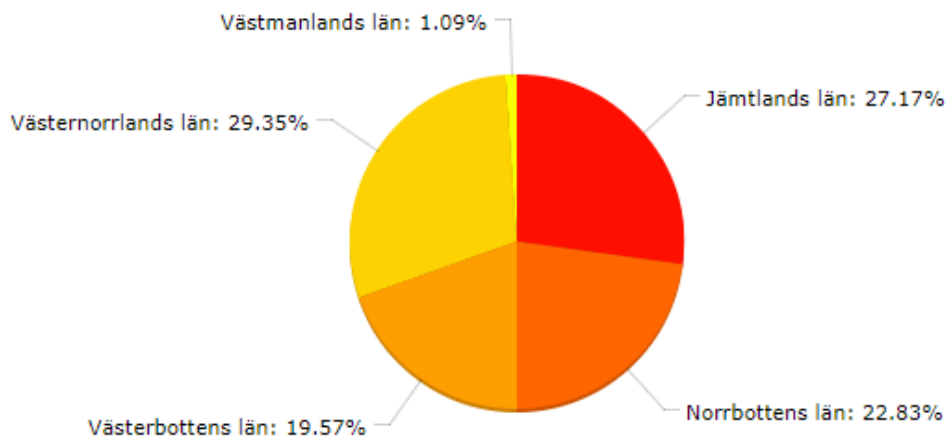
I fråga två ombads respondenterna att svara på vilken ålderskategori de befann sig i. Nedan figur visar åldersfördelningen på de svarande.

Figur 2. Ovan figur visar vilken åldersfördelning de var på de svarande.

Den största ålderskategorin var 30 – 39 år med 28.26 procent av de svarande. Den minsta ålderskategorin var 60 – 69 år med 10.87 procent. 18.48 procent var 20 – 29 år, 19.57 procent var 40 – 49 år och 22.83 procent var mellan 50 – 59 år gamla.

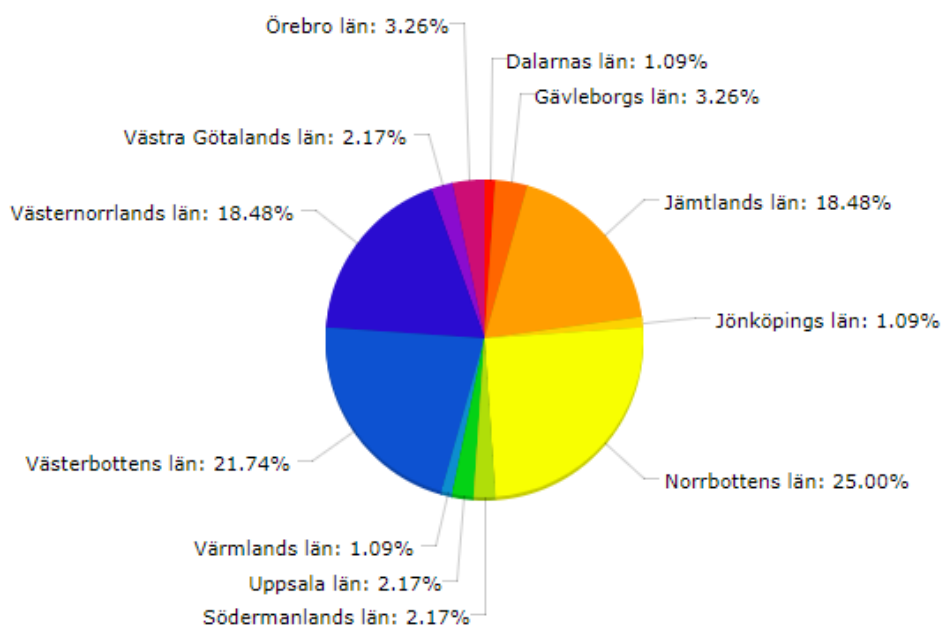
I fråga tre ombads respondenterna att svara på vilket län de bodde i. Svaret finns att läsa i figuren nedan.

Figur 3. Figuren ovan visar var de som svarat på enkäten bor idag.

Den största andelen av de som svarat på enkäten bor i Västernorrlands län med 29,35 procent, därefter Jämtlands län med 27,17 procent, Norrbottens län med 22,83 procent, Västerbottens län med 19,57 procent och 1,09 procent vilket motsvarar en person bor i Västmanlands län.

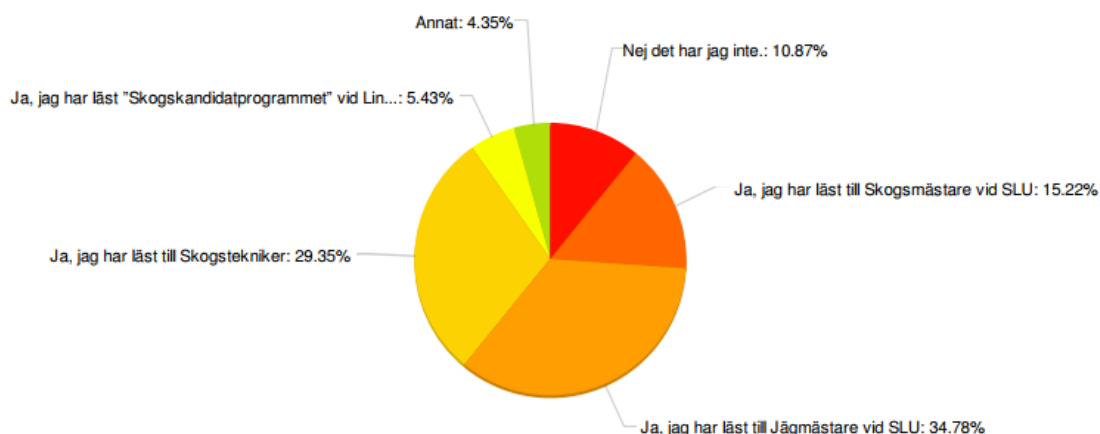
I fråga fyra får respondenterna svara på vilket län de är uppväxta i. Svaren går att utläsa i figuren nedan.

Figur 4. Ovan figur visar i vilket län som de svarande växt upp.

De fyra högst representerade länen är Norrbottens län med 25 procent, Västerbottens län med 21,74 procent, Västernorrlands och Jämtlands län med vardera 18,48 procent. Åtta andra län är representerade med procent mellan 1 – 3,5. Dessa län är Värmlands län, Uppsala län, Södermanlands län, Västra Götalands län, Jönköpings län, Gävleborgs län, Örebro län och Dalarnas län.

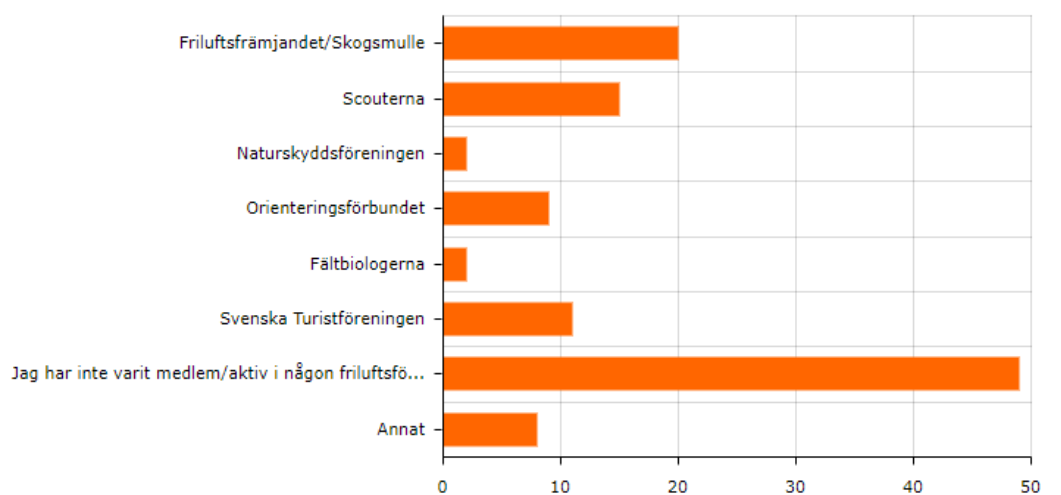
Fråga fem tar reda på om respondenterna har någon högre akademisk utbildning som är kopplad till skogsbruk. Svaret går att utläsa nedan.

Figur 5. Figuren ovan visar vilka högre akademiska utbildningar de svarande har.

De tre utbildningar som flest av respondenterna genomgått är Jägmästarprogrammet vid SLU (34,78 procent), Skogsteknikerutbildningen (29,35 procent) och Skogsmästarprogrammet vid SLU (15,22 procent). 5,34 procent av de svarande hade studerat skogskandidatprogrammet vid Linnéuniversitetet och 4,35 procent har studerat vid en "annan" skoglig utbildning. 10,87 procent av de som svarat har ingen högre akademisk utbildning.

Fråga sex tog upp huruvida respondenterna hade varit aktiva i någon friluftsförening eller friluftsförening under sin uppväxt. De svarande kunde här välja fler än ett alternativ. Respondenterna kunde välja av de alternativ som redan fanns angivna eller välja att svara "annan" och där själva skriva vilken organisation/förening de varit aktiva i. Svaren går att utläsa i figuren nedan.

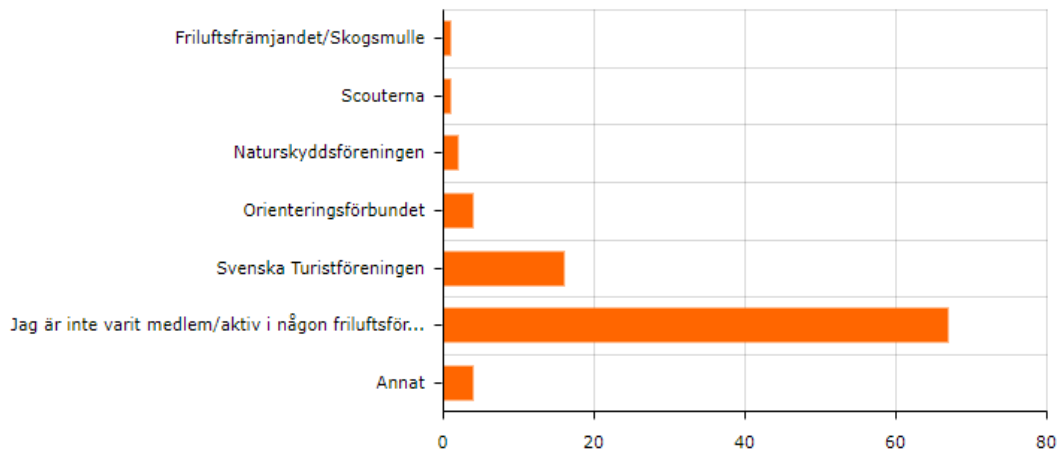

Figur 6. Figuren ovan visar vilka friluftsföreningar och föreningar de svarande varit aktiva under deras uppväxt.

Av figuren ovan går att utläsa att de flesta av respondenterna inte varit medlem i någon friluftsförening/organisation under sin uppväxt. De tre föreningar som är högst representerade är Friluftsförbundet/skogsmulle med 20 personer,

Scouterna med 15 personer och Svenska Turistföreningen med 11 personer. Orienteringsförbundet ligger strax under med 9 personer.

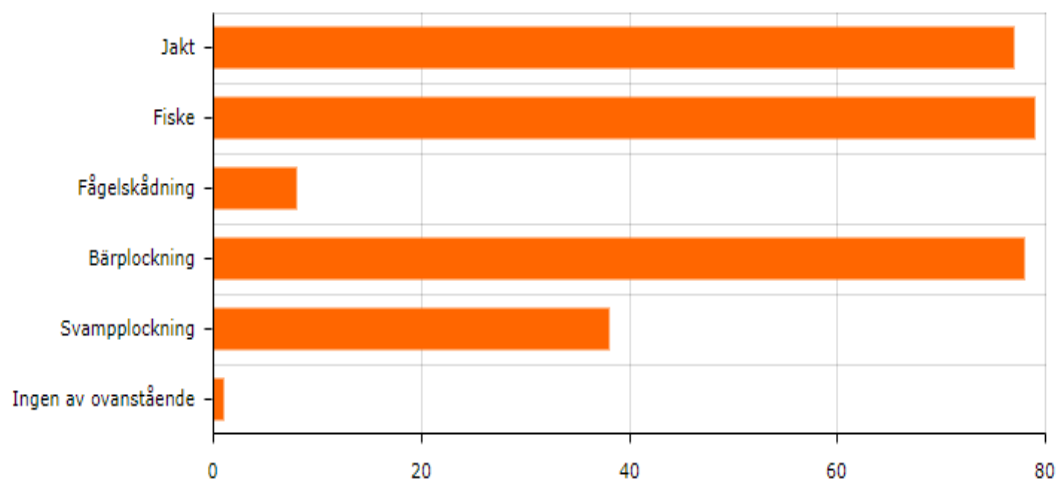
Fråga sju frågar respondenterna vilka av dessa föreningar och organisationer de är aktiva i idag. Svaret går att utläsa i figuren nedan.

Figur 7. Figuren ovan visar vilka friluftsföreningar och organisationer de svarande är aktiva i idag.

I figuren går att utläsa att de flesta av respondenterna inte är aktiva i någon förening eller organisation idag som vuxna. Den förening som har flest aktiva av de svarande är Svenska Turistföreningen.

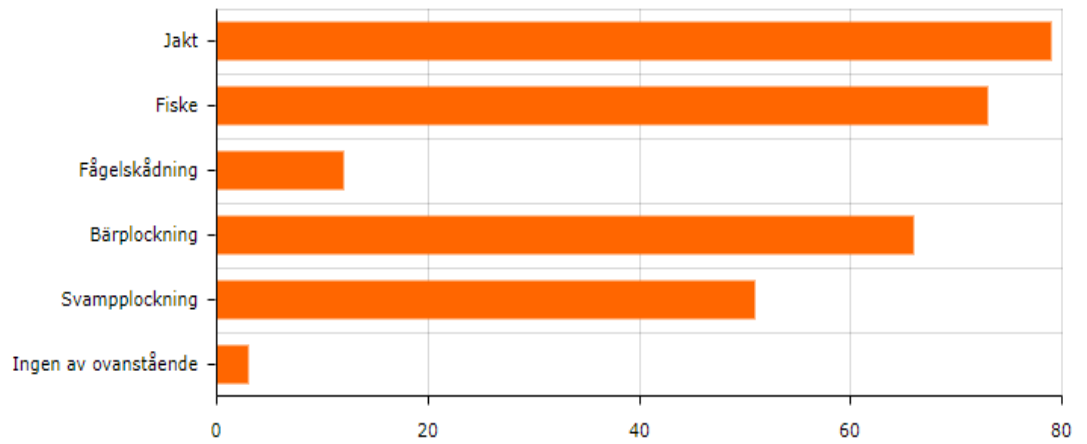
I fråga åtta svarade respondenterna på huruvida den familj de växt upp i aktivt varit i skogen för att plocka bär eller svamp, jaga, fiska eller fågelskåda. Som familj räknades mor- och farföräldrar, föräldrar och syskon. Svaren från frågan går att utläsa i figuren nedan.

Figur 8. Figuren ovan visar vilka friluftsinträsorna som fanns i de svarandes familjer under deras uppväxt.

Nästan alla av respondenterna har växt upp i en familj där man spenderat tid i skogen. Den största sysselsättningen är fiske tätt följt av bärplockning och jakt.

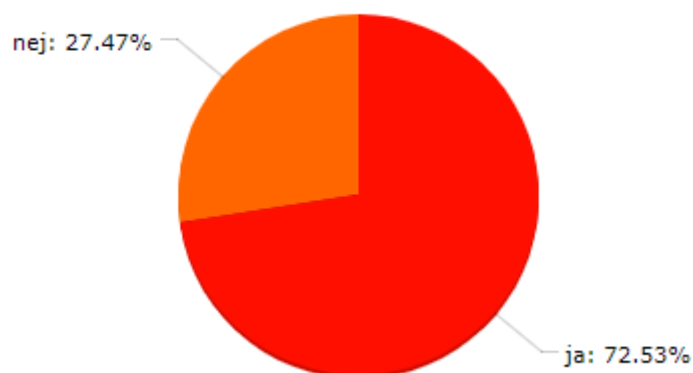
I fråga nio får respondenterna svara på vilka av de sysselsättningar i skogen som de växt upp med som de själva ägnar sig åt idag. Svaret redovisas i figuren nedan.

Figur 9. Figuren ovan visar vilka sysselsättningar i skogen de svarande ägnar sig åt idag.

Som vuxna spenderar de respondenterna själva tid i skogen med samma sysselsättningar som deras familjer gjorde under deras uppväx. Den största kategorin nu är jakt följt av fiske och sedan bärplockning. Man kan se att kategorierna för jakt, svampplockning och fågelskådning har ökat från uppväxtåren medan kategorierna för fiske och bärplockning minskat något.

I fråga nio fick respondenterna ta ställning till huruvida de skogliga aktiviteterna och de föreningar och organisationer de varit aktiva i under uppväxten har påverkat deras val av utbildning och arbete. Respondenterna har svarat "Ja" och de anser att det har påverkat och "Nej" om de anser att det inte har påverkat. Svaren redovisas i figuren nedan.

Figur 10. Figuren ovan visar om de svarande på enkäten anser att deras uppväx påverkat deras utbildning- och/eller yrkesval.

I figuren går att utläsa att majoriteten av respondenterna, 72,53 procent, anser att deras uppväx har påverkat deras utbildnings- och/eller yrkesval medan 27,47

procent av respondenterna anser att det inte påverkat deras utbildnings- och/eller yrkesval.

Fråga elva är en öppen fråga där respondenterna själva kunde välja om de ville svara eller inte. 42 personer av respondenterna valde att svara på fråga elva. I fråga elva fick respondenterna beskriva varför de ansåg eller inte ansåg att deras uppväxt påverkat deras utbildning- och/eller yrkesval. Nedan presenteras tio utvalda svar av de 42 svaren som kom in på fråga elva, resterande bifogas i bilaga 2.

"Skulle vilja påstå att uppväxten påverkar de flesta till vilken utbildning de går."

"Det har fört med sig ett stort allmänintresse för olika skogsfrågor, och inte minst att jag ser skogen som en miljö jag vill leva och verka i."

"Jakt och bärplockning har väldigt lite med skogstjänstemannajobb att göra. För mig var det mer ett allmänt intresse att sköta föräldrarnas skogsfastigheter som gjorde att man valde skogsbanan".

"Föreningar må vara bra ibland. Men många/alla av de föreningar du listat arbetar i motsatt riktning mot vad jag ser som en önskvärd utveckling. Kolla exv. På STF's monopolartade affärsverksamhet i fjällvärlden. Exploatering av "vild" natur."

"Det är ju väldigt svårt att svara på eftersom jag inte vet hur det hade varit annars. Men det har nog bidragit till en positiv bild av skogen och en bild av att det kan vara ett intressant område, när jag väl skulle välja utbildning."

"Jakten med farfar skapade ett skogligt intresse."

"Att vara ute i naturen har delvis kommit från uteaktiviteterna som var i mulle och scouterna, men jag kan nog inte säga att det hade någon avgörande betydelse i mitt yrkesval."

"Uppvuxen med att vistas i skogen, vilket gett mig många positiva upplevelser och säkert bidragit till mitt yrkesval!"

"Mina intressen har nog lett till det jag arbetar med idag"

"Nej. Jag gick med i Turistföreningen för att det underlättar utövande av mitt intresse (fjällvandring) Men intresset kommer inte från turistföreningen."

4.4 Uppväxtens påverkan på val av studier och yrke

I nästan hundra år har forskare försökt forska fram vad som styr val av studier och yrken. Den som ofta nämns som den forskare som först redogjorde för de

olika delarna i yrkesvalet är Frank Parson (Lovén, 2000). Han ansåg att individen först behöver få kännedom om sig själv i form av sina egna anlag, förmågor och resurser men också om sina intresse. Individen måste sedan ta reda på vilka krav som ställs i arbetslivet och vad som krävs för att bli framgångsrik. Det sista som avgör valet av yrke för en individ är hur individen kan relatera sin självkännedom med kraven från arbetslivet (Parson, 1909). Den slutliga tanken i Parsons teori är att eftersom yrken skiljer sig från varandra på samma sätt som människor är olika så skall man kunna matcha individer med de arbeten som finns på arbetsmarknaden. Parson har fått kritik mot sin matchningsteori då den inte tar hänsyn till andra aspekter i individernas liv så som det omgivande samhället (Kidd, 2006).

Det finns så kallade karriärsteorier angående yrkesvalet där det ingår många olika teorier. Några teorier ser på valet av yrke ur ett funktionalistiskt, individuellt perspektiv och andra teorier som har en utgångspunkt i problematisering av sociala aspekter (Lovén, 2000). Genomgående i karriärsteorierna är att de saknas tydliga avgränsningar och definitioner av vad "intresse" är (Gottfredsson, 2005).

Intresse kan förstås i termer som hobby eller fritidsintresse. Den vill säga att det är någonting som en individ frivilligt sysselsätter sig med på sin fritid. Det är någon som individen tycker mycket om och lägger mycket tid och energi på. För vissa individer kan intresset också förklaras med ordet "passion". Passion är relaterar till prestationer och välbefinnande (Vallerand m fl., 2007).

En individ kan också ha ett så kallat indirekt intresse av eller för någonting. Exempelvis kan man vilja jobba i skogen för att man då har chansen att hitta svamp eller skåda en speciell fågel (Deci m fl., 1991).

4.4.1 Self Determination Theory (SDT)

Self Determination Theory (SDT) är en motivationsteori framtagen och utvecklad av de amerikanska forskarna Edward L. Deci och Richard M. Ryan. SDT utgår ifrån att det finns tre psykologiska områden av behov: Autonomy, competence och relatedness (självständighet, kompetens och samhörighet). Enligt Deci och Ryan finns det två typer av motivation som de väljer att kalla för inre och yttre motivation. Den yttre motivationen fokuserar på lön, bonus och extra förmåner. Den inre motivationen är den motivation vi får vid själva arbetsutförandet. Motivationen vi får vid arbetsutförandet uppkommer från två av våra behov: behovet av kompetensupplevelse och behovet av självbestämmande. Dessa behov är viktiga för att en anställd skall känna att dennes arbetes utförande är tillfredställande.

Behovet av att känna självständighet kan uppfyllas när den egna viljan tas i beaktande och när personen har olika valmöjligheter till en arbetsuppgift, detta ger en känsla av frihet och att personen i fråga har möjlighet att påverka sitt arbete.

Behovet av kompetens uppfylls när personen känner sig effektiv i sitt arbete och i sin interaktion med omgivningen. När personen känner sig effektiv i sitt arbete kommer motivationen att öka dennes kompetens genom att lära sig nya färdigheter.

Samhörighetsbehovet är ett behov som de flesta människor känner av. Det är ett behov av att känna sig omtyckt, respekterad och som en del av en grupp där alla tycker om och bryr sig om varandra. För att få detta behov uppfyllt krävs det att man har bra kommunikation och nära relationer till andra människor. Detta behov får människor att söka sig till grupper med personer som har samma intressen och värderingar som personen i fråga (Deci & Ryan, 1985).

5. DISKUSSION

Nedan kommer en analys av enkätstudien och litteraturstudien följd av en diskussion och analys av resultatet i sin helhet.

5.1 Analys av enkätstudien

Enkätstudien visar oss att de flesta som arbetar inom skogen har haft kontakt med skogen som ung. Inte i första hand via föreningar och friluftsföreningar utan via sin familj och sin uppväxt. Dessa familjeintressen har tydligt förts vidare och är nu något som personerna själva ägnar sig åt. Många av respondenterna ansåg att deras friluftsintrassen som barn har varit en bidragande faktor till att de valt att studera och jobba inom skogssektorn.

Respondenterna arbetar i den norra halvan av Sverige vilket kan förklaras med att enkäten spreds inom ett av de stora företagen som är verksamt i just detta område. De län som de svarande växt upp i är spridda över hela landet och man kan därför anse att enkäten täcker stora delar av Sverige när de gäller folks kontakt med skogen som barn.

De flesta av de svarande är män och det speglar skogssektorn bra då de flesta som arbetar inom skogssektorn är män även om antalet kvinnor i skogssektorn ökar.

5.2 Analys av litteraturstudie

Den litteraturstudie som gjorts består av flera delar med fokus på naturens påverkan på människan, en snabb presentation av skogssektorn och vad som får en person att välja en speciell utbildning eller ett yrke och om valet kan vara påverkat av de intressen man haft som ung.

Skogen påverkar människors stressnivå på ett sätt som får den att sjunka. Man känner lugn och harmoni när man är i naturen och de som bor nära grönområden är mindre stressade än de som bor längre bort från grönområden. Det verkar inte spela någon roll på vilket sätt man uppehåller sig i naturen utan naturen i sig är det som ger denna positiva effekt på människors stressnivå. Det är inte i alla länder som privatpersoner har rätten att nyttja och uppehålla sig i naturen på det sättet vi kan i Sverige. Allemansrätten gör att man i Sverige har rätt till att vara i skogen, delvis nyttja skogen och uppehålla sig där under kortare tid. Detta kan tillsammans med den faktor att naturen sänker stressnivån hos människor göra att svenskarna drar sig till naturen när de behöver koppla av och tänka på annat. När någonting ger en avkoppling och en flykt från en stressig vardag kan detta vara en viktig del av livet och det kan därför förklara varför över 90 procent tycker att allemansrätten är viktig att försvara.

När de sedan gäller arbete och studier kan avkopplingen som naturen ger kanske vara ett svar på varför de som gillar att vara i naturen väljer att studera och jobba i skogssektorn. Kanske lockar indirekta värden som att hitta svamp eller bär under sina arbetsdagar eller kanske bara tanken på att äta sin lunch ute i det

gröna som får människor med friluftsintrassen att välja skogen som arbetsplats. SDTs tre delar (Självständighet, Kompetens och Samhörighet) är kanske lättare att uppnå i skogssektorn för en person som redan som ung utvecklat ett intresse för att vistas i skogen. Många av de som jobbar i skogen anser att man arbetar självständigt och själv lägger upp sina dagar på ett sätt som man själv tycker fungerar. Kompetensen kanske är lättare att uppnå när man redan är van att röra sig i skog och mark och vet i vilken terräng man kan förväntas att hitta olika typer av träd, växter och djur. Samhörigheten på jobbet med kollegorna eller i skolan med de andra studenterna blir lättare att uppnå när man redan från barnsben har samma intrassen som jakt, fiske och fågelskådning.

5.3 Diskussion av det sammantagna resultatet.

Över 70 procent av de som svarat på enkäten anser att deras intrassen i barndomen har påverkat deras val av yrke och studier. De som svarat har främst ett intresse av naturen som uppkommit av de aktiviteter som utförts i familjen de växt upp i, främst handlar det om jakt, bär- och svampplöckning och fiske.

Kanske har personernas relation till skogen och den påverkan naturen har på människors stressnivå fått dem att medvetet och omedvetet valt en yrkesbana som innefattar skog och skogsbruk i förhoppning om att den relation man har till skogen på fritiden även skall infinna sig under arbetstid. De medvetna valen kan vara bra lön, förmåner och att man får vara ute under arbetstid medan de omedvetna valen har att göra med en speciell känsla som man får av att vistas i naturen. Denna känslan kanske inte är något man tänker på som en del av sina val men den finns ändå där i bakgrunden.

De som svarat på enkäten har en förhållandevis låg ålder. Eftersom enkäten inte frågar vilket typ av arbetet de svarande har så kan vi bara spekulera varför det är så. Kanske är det bara en tillfällighet. Kanske har skogsbranschen varit i stort behov av nya medarbetare under den tiden då den åldersgruppen lämnade skolbänken eller så kanske inte arbetet levde upp till de som personerna hade förväntat sig och därmed har de arbetande letat sig vidare till nya arbetsuppgifter när de blivit äldre.

När det kommer till vad företag och skolor kan göra för att marknadsföra sig till "rätt" typ av människor gav denna studie kanske inte någon bra hjälp. Om många av de som svarade på studien varit med i en speciell organisation om ung hade det varit lättare att ringa in en speciell grupp människor och man hade kunnat fokusera sin marknadsföring mot den gruppen. Detta är dock inte fallet här. De flesta har fått sina skog- och naturintrassen via saker de gjort med sin familj som unga vilket gör det svårare att rikta in sin marknadsföring.

6. SAMMANFATTNING

Denna rapport är en del av kursen "kandidatarbete i skogshushållning" som studenterna på skogsmästarprogrammet behöver utföra för att få ut sin kandidatexamen. Denna rapport är en studie som tar reda på om de personer som jobbar i skogsbranschen tycker att deras intressen som barn har påverkat deras val av studier och arbete.

Studien som ligger till grund för rapporten har utförts genom att personer som arbetar i skogsbranschen har fått svara på en utskickad enkät. Totalt har 92 personer svarat på enkäten. Som komplement till enkäten har även en litteraturstudie om personers studieval och karriärval gjorts. Resultatet från enkäten och litteraturstudien redovisas i denna rapport.

Enkäten visade att det inte var många av de svarande som varit aktiva i friluftsföreningar eller liknande under sin uppväxt och inte heller nu som vuxna. Den visade att de svarande under sin uppväxt framförallt hade upplevt friluftsliv tillsammans med familjen genom bär- och svamplockning, jakt och liknande. Dessa intressen har de svarande fortsatt med i vuxen ålder. I slutet av enkäten fick de svarade själva anse om de ansåg att de friluftaktiviteter de gjort som barn har påverkat dem i deras val av studier och yrke. De flesta av de svarade ansåg att aktiviteterna hade påverkat dem i deras val.

Litteraturstudien handlar om hur naturen och skogen påverkar människor fysiskt. Att tillbringa tid och bo nära grönområden minskar stress och att hjärnan stimuleras positivt av de ljud, ljus och färger som finns i naturen. Litteraturstudien tar också upp vad som påverkar människor i deras studie och yrkesval. Det genomgående problemet i yrkesvalsteorier är att det är svårt att definiera vad "intresse" innebär. Man kan dock anse att en människas intressen är viktiga i dennes yrkesval eftersom valet av yrke mycket handlar om att känna till sina egna förmågor och en efterfrågan av att "passa in". "Self determination theory" är en motivationsteori som menar att ens yrke skall uppfylla de tre kraven för motivation. De kraven är självständighet, kompetens och samhörighet. Man vill kunna arbeta självständigt med sin arbetsuppgift, man vill ha den kompetens som arbetet kräver och man vill känna samhörighet med de andra som jobbar på arbetsplatsen.

7. REFERENSLISTA

7.1 Publikationer

Bengtsson, B. (2005)

Allemansrätten -Vad säger lagen?. Naturvårdsverket, Solna.

David, I (1996)

Utan lek inget liv, Svenskt friluftsliv

Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1985)

Intrinsic motivation and self-determination in human behavior. New York: Plenum.

Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1991)

A motivational approach to self: Integration in personality. In R. Dienstbier (Ed.), *Nebraska symposium on motivation: Vol. 38, Perspectives on motivation.* Lincoln: University of Nebraska Press.

Fredman, P., Karlsson, S., Romild, U., Sandell, K., (2008)

Vilka är ute i naturen?, Ågrenshuset, Örnsköldsvik, 2008

Fredman, P., Karlsson, S., Romild, U., Sandell, K., (2008)

Besöka naturen – Hemma eller borta?, Ågrenshuset, Örnsköldsvik, 2008

Gottfredson L (2005)

Using Gottfredson's theory of circumscription and compromise in career guidance and counselling. I: Brown S, Lent R (red): *Career development and counselling. Putting theory and research to work.* New York: Wiley

Grahn, P & Stigsdotter, U (2003)

Landscape planning and stress, Urban Forestry and Urban Greening, Vol 2, 2003

Hartig, T (2003)

I naturen sjunker blodtrycket. Skog och Forskning. Nr 2, 2003.

Kairos Future AB (2005)

Allmänhetens syn på och relation till skogen, Skogsvårdsstyrelsen

Kidd J (2006)

Understanding career counselling. Theory, research and practice. London: Sage.

Lovén A (2000)

Kvalet inför valet. Om elevers förväntningar och möten med vägledare i grundskolan. Doktorsavhandling. Studia Psychologica et Pedagogica. Malmö: Lunds universitet.

Parson F (1909)

Choosing a vocation. Boston: Houghton Mifflin Company.

Vallerand R, Salvy S-J, Mageau G, Elliot A, Denis P, Grouzet F, Blanchard C (2007)

On the role of passion in performance. *Journal of Personality*, 75(3)505–533.

7.2 Internetsidor

Länk A

Skogsindustrierna, *Fakta och nyckeltal – Den Svenska skogsindustrin i korthet.* [Online]. Tillgänglig:

<http://www.skogsindustrierna.se/skogsindustrin/skogsindustrin-i-korthet/fakta--nyckeltal/> Senast uppdaterad: ? Hämtad: 2017-11-19

Länk B

Sveriges Lantbruksuniversitet, *Vill du bli skogsmästare?.* [Online]. Tillgänglig:

<https://www.slu.se/institutioner/skogsmastarskolan/utbildning/skogsmastarprogrammet/> Senast uppdaterad: 2018-01-29. Hämtad: 2018-02-03

Länk C

Sveriges Lantbruksuniversitet, *Jägmästare.* [Online]. Tillgänglig:

<https://www.slu.se/utbildning/program-kurser/program-pa-grundniva/jagmastare/> Senast uppdaterad: 2018-01-18. Hämtad: 2018-02-03

Länk D

Gammelkroppa, *Skogsteknikerprogrammet.* [Online]. Tillgänglig:

<http://www.gammelkroppa.se/skogsteknikerprogram/> Senast uppdaterad: ? Hämtad: 2017-11-19

Länk E

Linnéuniversitetet, *Skogskandidatprogrammet.* [Online]. Tillgänglig:

<https://lnu.se/program/skogskandidatprogrammet> Senast uppdaterad: 2017-09-20. Hämtad: 2017-11-19

Länk F

Linnéuniversitetet, *Skog- och träteknik, Högskoleingenjör.* [Online]. Tillgänglig:

<https://lnu.se/program/skog-och-trateknik-hogskoleingenjor> Senast uppdaterad: 2017-09-20. Hämtad: 2017-11-19

Länk G

Scouterna, *Vår organisation*. [Online]. Tillgänglig:

<http://www.scouterna.se/om-scouterna/var-organisation/> Senast uppdaterad: 2017. Hämtad: 2017-11-19

Länk H

Scouterna, *Scoutmetoden*. [Online]. Tillgänglig:

<http://www.scouterna.se/om-scouterna/vad-ar-scouterna/scoutmetoden/> Senast uppdaterad:? Hämtad: 2017-11-19

Länk I

Friluftsförbundet, *Detta gör vi*. [Online]. Tillgänglig:

<http://www.friluftsförbundet.se/detta-gor-vi/> Senast uppdaterad:? Hämtad: 2017-11-19

Länk J

Friluftsförbundet, *Skogsmulle*. [Online]. Tillgänglig:

<http://www.friluftsförbundet.se/lat-aventyret-borja/hitta-aventyr/skogsmulle-och-skogens-varld1/skogsmulle/> Senast uppdaterad:? Hämtad: 2017-11-19

Länk K

Naturskyddsföreningen, *Ideellt arbete som räddar falkar, skyddar skogar och jagar miljöbovar*. [Online]. Tillgänglig:

<https://www.naturskyddsforeningen.se/om/foreningen> Senast uppdaterad:? Hämtad: 2017-11-19

Länk L

Svensk Orientering, *Info om och från Svenska Orienteringsförbundet*. [Online].

Tillgänglig: <http://www.svenskoriering.se/forbundsinfo/> Senast uppdaterad: 2017-09-20. Hämtad: 2017-11-19

Länk M

Fältbiologerna, *Om Fältbiologerna*. [Online]. Tillgänglig:

<https://www.faltbiologerna.se/om-faltbiologerna> Senast uppdaterad: 2015-11-05 Hämtad: 2017-11-19

Länk N

Svenska Turistföreningen, *Vägen till äventyret Sverige*. [Online]. Tillgänglig:

<https://www.svenskaturistforeningen.se/om-stf/> Senast uppdaterad:? Hämtad: 2017-11-19

Länk O

Skogssverige, *Allemansrättens Ursprung*. [Online]. Tillgänglig:

<https://www.skogssverige.se/skog/skogshistoria/skogshistoriskt-forum/allemansrattens-ursprung> Senast uppdaterad: ? Hämtad: 2017-11-19

8. BILAGOR

Bilaga 1

Enkäten: "Intresset för skogen"

En kopia av den nätbaserade enkät som skickades ut till deltagarna. Sid. 28

Bilaga 2

Fråga nummer elvas svar i sin helhet.

Sid. 32

Intresset för skogen.

Sida 1

Tack för att du tar dig tid att svara på den här enkäten som är en del av mitt examensarbete i Skogsmästarprogrammet.

Enkäten skall hjälpa mig att ta reda på vilka intressen personer som jobbar i skogen hade som unga och om detta påverkat deras yrkesval.

Enkäten innehåller 11 frågor och tar ungefär 5 minuter att svara på.

Tack ännu en gång!

Sida 2

Vilket kön identifierar du dig som? *

Kvinna

Man

Annan:

Vilken åldersgrupp av följande tillhör du? *

15-19 år

20-29 år

30-39 år

40-49 år

50-59 år

60-69 år

70-79 år

80-89 år

90-99 år

Sida 3

Vilket län bor du i? *

Sida 4

Vilket län är du uppvuxen i? *

Sida 5

Har du en högre akademisk utbildning inom skog och skogsbruk, och i så fall vilken? *

- Nej det har jag inte.
- Ja, jag har läst till Skogsmästare vid SLU
- Ja, jag har läst till Jägmästare vid SLU
- Ja, jag har läst till Skogstekniker
- Ja, jag har läst "Skogskandidatprogrammet" vid Linnéuniversitetet
- Ja, jag har läst "Skog och träteknik" vid Linnéuniversitetet
- Ja, annan:

Sida 6

Har du som barn/ungdom varit medlem eller aktiv i (tagit del av information och utskick eller deltagit i aktiviteter anordnade under året) någon eller några av följande föreningar: *

- Friluftsrådet/Skogsmulle
- Scouterna
- Naturskyddsföreningen
- Orienteringsförbundet
- Fältbiologerna
- Svenska Turistföreningen
- Jag har inte varit medlem/aktiv i någon friluftsförening
- Annan:

Sida 7

Är du medlem/aktiv i någon eller några av dessa föreningar idag (tagit del av information och utskick eller deltagit i aktiviteter anordnade under året)? *

- Friluftsrådet/Skogsmulle
- Scouterna
- Naturskyddsföreningen
- Orienteringsförbundet
- Fältbiologerna
- Svenska Turistföreningen
- Jag är inte varit medlem/aktiv i någon friluftsförening
- Annan:

Sida 8

Har någon i din familj (föräldrar, syskon, mor- och farföräldrar) under din uppväxt haft något av följande intressen? *

- Jakt
- Fiske
- Fågelskådning
- Bärplockning
- Svampplockning
- Ingen av ovanstående

Sida 9

Vilka av dessa aktiviteter ägnar du dig åt idag? *

- Jakt
- Fiske
- Fågelskådning
- Bärplockning
- Svampplockning
- Ingen av ovanstående

Sida 10

Anser du att de aktiviteter och föreningar som funnits runt dig under din uppväxt har påverkat ditt val av yrke? *

- ja
- nej

Sida 11

Motivera gärna ditt svar på föregående fråga, om Ja – på vilket sätt och om nej – varför inte?

Du har nu slutfört enkäten. Tack så mycket för att du deltog.

Du kan nu stänga fönstret.

Sammanställning av alla svar på fråga nummer elva.

"Att vara ute i skogen som ung visar ungdomarna att det faktiskt är ett ganska trevligt ställe att vara på. Att det är förnyelsebart är fantastiskt fascinerande."

"Skulle vilja påstå att uppväxten påverkar de flesta till vilken utbildning de går."

"Löshundsjakten har format mitt intresse att vistas i skog och mark."

"Intresset för skog har kommit via jakt och fiske."

"Det har fört med sig ett stort allmänintresse för olika skogsfrågor, och inte minst att jag ser skogen som en miljö jag vill leva och verka i."

"Varit med föräldrar och jobbat på egna fastigheten hela min uppväxt."

"Det här fallit sej naturligt, från motorsåg till relaskop."

"Skogen har varit ett ställe att utöva mina intressen. Känns fantastiskt roligt att nu ha det som arbetsplats."

"Ja givetvis fastnar man för de aktiviteter man gillar och får uppleva tidigt."

"Uppvuxen på landet där jakt och fiske var en naturlig hobby att hålla på med när det var långt till idrottsaktiviteter"

"Jakt och bärplockning har väldigt lite med skogstjänstemannajobb att göra. För mig var det mer ett allmänt intresse att sköta föräldrarnas skogsfastigheter som gjorde att man valde skogsbanan."

"Har alltid haft en stor koppling till skog, mark och natur genom mina föräldrar och farföräldrar. Något som jag själv lärt mig ännu mer om på egen hand."

"Jag växte upp i en familj med intresse av jordbruk, skogsbruk och jakt av alla typer, främst jakt på älg och hare."

"Uppvuxen i skogen."

"Det som påverkade var sommarjobb med plantering."

"Intresset för skog o natur har påverkat mitt val av yrke."

"Föreningar må vara bra ibland. Men många/alla av de föreningar du listat arbetar i motsatt riktning mot vad jag ser som en önskvärd utveckling. Kolla exv. På STF's monopolartade affärsverksamhet i fjällvärlden. Exploatering av "vild"

natur.”

”Jag fick vara mycket ute i naturen som liten och visste att jag ville ha ett utejobb.”

”Född i skogen. Uppvuxen i skogen. Jobbar helst utomhus.”

”Uppväxt i en familj med skog och jakt som inkomstkälla.”

”Påverkades mest av hemmiljön innan någon förening kom in i mitt liv.”

”Naturlig del av livet. Fått kompisar via dessa intressen.”

”Jakten och skogen har alltid funnits där och varit lättillgänglig.”

”Nej, tror det snarare har varit att min familj vistas mycket i skog och mark som gjort att jag valt att söka mig till skogsbranschen.”

”Det är ju väldigt svårt att svara på eftersom jag inte vet hur det hade varit annars. Men det har nog bidragit till en positiv bild av skogen och en bild av att det kan vara ett intressant område, när jag väl skulle välja utbildning.”

”Jakten med farfar skapade ett skogligt intresse.”

”Fanns förebilder som man såg upp till.”

”Ett intresse för skog och natur väcktes tidigt i och med de intressen min familj hade och som även jag fick.”

”Uppvuxen på en skogsgård och med föräldrar samt farföräldrar som präglat mycket av intresset runt skogen med jakt, svamp- och bärplockning samt skidor och orientering så var det tidigt rätt självklart.”

”Är man från ett litet samhälle med bara skog runtom, så är inte valen så stora (ganska naturligt). Och intressena ärver man nog delvis, sen är det upp till en själv om man är så pass intresserad att man väljer att fortsätta med dessa intressen. Så nog tror jag att det har en stor inverkan av yrkesval.”

”Att vara ute i naturen har delvis kommit från uteaktiviteterna som var i mulle och scouterna, men jag kan nog inte säga att det hade någon avgörande betydelse i mitt yrkesval.”

”Det var de aktiviteterna som man började följa med på.”

”Varit med pappa och farfar i skogen, jagat och fiskat. Pappa har också varit tjänsteman i skogen.”

"Uppväxt i mindre by så dessa aktiviteter var naturliga samt idrott."

"Uppvuxen med att vistas i skogen, vilket gett mig många positiva upplevelser och säkert bidragit till mitt yrkesval!"

"Varit ute i skog och mark mycket under uppväxten. Ville jobba i skog och mark."

"Genom att ha varit mycket i naturen som barn så har man lärt sig att uppskatta det mer."

"Klart att den positiva känslan med skog och natur skapar ett intresse."

"Mina intressen har nog lett till det jag arbetar med idag."

"Skogsägande, skogsbrukande, friluftsliv."

"Föräldrars fritidsintressen för skog och natur påverkade även mitt intresse. Fanns Inga föreningar i min hemtrakt att gå med i men tror inte heller det hade påverkat mitt yrkesval."

"Övertygad att en som växer upp på landet har store sannolikhet att jobba inom skogsbruket än någon som växer upp i en stad."

"Nej. Jag gick med i Turistföreningen för att det underlättar utövande av mitt intresse (fjällvandring) Men intresset kommer inte från turistföreningen."

"Att vara ute och kartor har jag tyckt mycket om."

"Mina intressen och uppväxt har helt klart påverkat att jag trivs att vara ute i skog och mark. Så det finns en klar koppling till mitt yrkesval."

"Hade först tänkt utbilda mig till tandläkare men hade en tråkig prao.; Då jag redan kände till mycket om skog och flera av mina släktingar arbetade med olika yrken inom skogsbruket så valde jag att gå skogsbruksskola istället. Var inriktad på att sedan läsa till Skogstekniker vilket jag gjorde."

"Redan som barn har jag blivit van att vistas länge i naturen."